

Making Fishery Agreements Work: Post Agreement Bargaining in the Barents Sea

Geir Hønneland

Cheltenham: Edward Elgar 2012

160 sider. ISBN 9780857933621

Anmeldt av **Alf Håkon Hoel** [regiondirektør for Havforskningsinstituttet i Tromsø, alf.haakon.hoel@imr.no]

Med utgangspunkt i betraktninger omkring hvorfor aktører *etterlever* lover og regler, setter Geir Hønneland i denne boken søkelyset på forvaltningen av fiskeriene i Barentshavet. I det bilaterale fiskerisamarbeidet mellom Norge og Russland dreier det seg om etterlevelse av regler både på statlig nivå og hos individer (fartøyer). Samarbeidet fremstår som vellykket: De fleste store fiskebestandene i Barentshavet er i god forfatning. Den underliggende tesen i boken er at dette skyldes «post agreement bargaining» – den løpende forhandlingsprosessen om iverksettingen av inngåtte avtaler – som bidrar til økende etterlevelse både på statlig og individuelt nivå.

Boken har seks kapitler. Etter en introduksjon som spenner opp det tematiske lerretet for fremstillingen, følger kapitler som introduserer litteraturen om etterlevelse (et tema Hønneland har arbeidet med siden hovedoppgaven om håndhevelse av fiskerireguleringer i Barentshavet i 1993), ressurser og jurisdiksjonsforhold i Barentshavet og post-agreement bargaining på statlig og individ-nivå. Konklusjonskapitlet oppsummerer de empiriske funnene og knytter an til de teoretiske problemstillingene rundt etterlevelse som ble reist innledningsvis.

Boken bør være av nytte både for praktikere og akademikere. For praktikeren er kanskje kapitlene 4 og 5 de mest interessante. Her gjennomgår Hønneland først erfaringene fra 1990-tallet med sammenbruddet i Sovjetunionen og det påfølgende russiske overfisket, skjerpning av tekniske reguleringer og oppfølging av de vitenskapelige rådene fra Det internasjonale rådet for havforskning. Utfallet av denne prosessen, som har tatt to tiår, var at de to landene nå er mer samstemte i ambisjonsnivå og gjennomføring av forvaltningstiltak enn tidligere. Dernest beskriver Hønneland hvordan dette er fulgt opp på fartøynivå, der den norske kystvakten spiller en nøkkelrolle. Her baserer forfatteren seg på et omfattende intervjumateriale blant annet med russiske fiskere. Konklus-

sjonen er klar: Russiske fiskere tør ikke bryte reglene på grunn av streng norsk håndhevingspraksis.

Fra et akademisk ståsted er det uttestingen av teorier omkring etterlevelse som er interessant. Her identifiserer forfatteren flere elementer som bidrar til nyansering av denne litteraturen. For eksempel påpekes det at post-agreement bargaining ikke nødvendigvis skjer over ett forhandlingsbord og på én, fast arena. I det foreliggende tilfellet skjer viktige forhandlinger på andre arenaer på lavere nivå, som det permanente utvalget under kommisjonen. Viktigheten av langvarig, vitenskapelig samarbeid og en felles forståelse blant havforskerne av situasjonen i havet blir også påpekt, sammen med betydningen av den rollen enkeltpersoner har spilt. I denne diskusjonen trekker Hønneland særlig på innsikter fra institusjonelle perspektiver på etterlevelse og konkluderer at her er det ikke snakk om rasjonelle vurderinger av egeninteresse fra russisk side som forklarer etterlevelsen, men institusjonelle forhold: «... Russia gradually spun itself into an institutional web of continuously more elaborate decision-making procedures, with Norway taking the leading role ...» (s. 134).

Alt i alt er dette en meget lesverdig bok som både praktikere og akademikere vil ha interesse av å lese. Den grunnleggende problemstillingen er av stor betydning i forvaltningen av levende marineressurser over hele verden. Det er ikke lenger mangel på internasjonalt regelverk. Utfordringen er iverksettingen av det gjennom praktiske forvaltningstiltak og sikring av etterlevelse av disse. Her bidrar boken med viktige innsikter.

«En av oss». Norske frontkjempere i krig og fred

Vegard Sæther

Oslo: Cappelen Damm 2010

393 sider. ISBN 9788202367619

Anmeldt af **Niels Bo Poulsen** [ph.d., chefkonsulent ved Center for Militærhistorie, Forsvarsakademiet, cfm-01@fak.dk]

Litteraturen om de ca. 5.000 unge norske mænd som tjente i den nazistiske militærorganisation Waffen-SS, er i betydelig vækst i disse år. Sensationsjournalistik, ukritisk heltedyrkelse, apologetiske selvportrætter og seriøse forskningsbaserede publikationer udkommer side om side. De norske østfrontsfrivillige kæmpede hovedsageligt mod den røde hær på østfronten. De gjorde tjeneste